

DUIN

JAARGANG 28, NR. 1
MAART 2005

ISSN - 0168-7948

REDACTIE

BAS ARENS
PETER VAN DEN BERG
MARTIN DE JONGE
MONIEK LÖFFLER
IKE SPAN

HOOFDREDACTEUR

MARJA ZANDBERG
JOOS VERSFELT (INTERIM)

VORMGEVING

RENÉ LENNAERTS, AMSTERDAM

PRE-PRESS EN DRUK

SALLAND DE LANGE, DEVENTER

REDACTIE-ADRES

DUIN, POSTBUS 664
2300 AR LEIDEN
TEL. 071-5160490
FAX. 071-5160499
E-MAIL: REDACTIE@DUINBEHOUD.NL
WWW.DUINBEHOUD.NL

BEZOEKADRES

STATIONSWEG 12, LEIDEN

LOSSE NUMMERS

€ 6,= (THEMANUMMERS € 7,=)

ABONNEMENT

BESCHERMHEER-VROUWE VANAF € 50,=
65+ € 14,=
PARTICULIEREN € 18,=
INSTELLINGEN € 31,=

BETALINGEN

GIRO 35 05 200 TEN NAME VAN
STICHTING DUINBEHOUD TE LEIDEN

ADVERTENTIES

ALL-ROUND MEDIA SERVICES
TEL. 023-5245336
E-MAIL: AMEDIA@XS4ALL.NL

© STICHTING DUINBEHOUD

STICHTING DUINBEHOUD IS LID VAN DE VERENIGING
KUST EN ZEE. KUK OP WWW.KUSTENZEE.NL

Bij de voorkant:

Stuivend zand als basis voor ons kustfundament (foto: Marc Janssen).

*Dit tijdschrift wordt gedrukt op
cyclus-papier (100% recycling).*

- 3** ZAND NAAR HET STRAND DRAGEN
MONIEK LÖFFLER
- 6** HET JAARROND ZONEREN
ROOSMARIJN HARING
- 8** WEEK VAN DE ZEE 2005: EEN ZEE VAN ZAND
JOOS VERSFELT
- 9** DOOLHOFDEBAT *BOUWEN OP ZAND*
DEBORA TIMMERMAN
- 10** KANSEN MET MEGASUPPLETIES
MARC JANSSEN
- 11** RECENSIES
- 12** NIEUW OP HET STRAND
ARTHUR OOSTERBAAN
- 14** DUINKRANT
- 16** DUINLEVEN
PETER VAN DEN BERG

*Wilt u **donateur** worden van Stichting Duinbehoud of een
abonnement op het tijdschrift DUIN? Vul dan de antwoordkaart in
dit blad in, of bel tijdens kantooruren naar 071-5160490 of email
naar: secretariaat@duinbehoud.nl*

***Opzeggingen** van het abonnement graag schriftelijk of per email
vóór 1 november van het lopende jaar indienen. Als na 1 november
van het lopende jaar wordt opgezegd, loopt het abonnement tot en
met 31 december van het volgende jaar.*

Zeeraket, zandstralen, zonnestralen

Het is niet gemakkelijk te leven op een zuidhelling in de duinen, onder een zinderende zon. Veel kleine dieren kruipen er dan ook diep weg in het zand, de grotere maken zich uit de voeten. En de planten? Die kunnen niet vluchten. Ze verdorren. Een enkeling houdt evenwel stand met lange wortels en met zuinig watergebruik.

Nóg beroerder omstandigheden zijn denkbaar: op het strand. Ook daar heerst diezelfde zon. Maar hier samen met de wind, soms zelfs midzomers in het groeiseizoen zoals in 2004, toen de planten vakkundig gezandstraald werden. Het ergste evenwel is het zout, dat uit spatwater aangewaaid komt. Elk deeltje zout zuigt het laatste beetje water uit alles wat zich niet goed beschermt. Toch overleven sommige soorten planten, zij het hoger op het strand waar zich wat duintjes vormen.

Kampioen is het biestarwegras. Maar ook de zeeraket weert zich goed. Zijn vlezige bladen verdorren niet snel. Op een mooie zomerdag trekken zijn lila bloemen volop insecten. In sommige jaren wemelt het strand van de heidevlinders. En dan verschijnen de vruchten, vaak met twee zaden: één boven, één beneden. Het bovenste deel breekt bij rijpheid gemakkelijk af, blijft onder de plant liggen en zal het volgend jaar kiemen.

Komt er een hoge zee, dan verdwijnt het in de golven. Maar het is een drijvertje en blijft drijvertje. Eenmaal aangespoeld ontkiemt het en voedt zich met verteerde resten van kwal, wrakhout en wier. Het onderste deel bevat vaak ook een zaadje. Dat deel blijft vastzitten aan de plant. In de herfst raakt de hele plant los van de grond, en de wind blaast hem waarheen hij wil. Vaak raakt de plant uiteindelijk bedolven onder het zand. Dan krijgt dat andere type zaadje zijn kans. Dit is de kiem voor de ontwikkeling van een nieuwe raketgeneratie.

